

Faktablad nr 13, kod: BALSE-013; ANSSE-013 Namn: ÅPH 13, Havs- och vattenmyndigheten

Åtgärd	att ta fram vägledning kring hur förändrade hydrografiska förhållanden påverkar biologisk mångfald och ekosystem .
Motivering	Åtgärden bidrar till ett bättre beslutsunderlag vid prövning av verksamheter som kan komma att ge upphov till storskalig hydrografisk påverkan. Det saknas vägledning för hur hydrografisk påverkan av verksamheter/projekt bör beskrivas i en miljökonsekvensbeskrivning (MKB). En bra beskrivning möjliggör att en bedömning av påverkan på MKN D.3 kan göras. Förutsatt att möjlig påverkan uppmärksammas i MKB:n och att hänsyn tas till slutsatserna i MKB vid prövning så bidrar åtgärden till att bibehålla god miljöstatus. Så kan ske i form av att exempelvis verksamheter med för stor negativ påverkan inte tillåts eller att tillstånd förenas med försiktighetsmått i form av relevanta verkningfulla villkor för att motverka negativ påverkan av de hydrografiska förändringarna på biologi och ekosystem. Åtgärden minskar därmed risken för att tillstånd ges till verksamheter som kan ge upphov till storskalig hydrografisk påverkan som kan påverka bl a biologisk mångfald och ekosystem negativt..
Miljö kvalitetsnorm	D.3 (HVMFS 2012:18, bilaga 3) Vägledningen tar inte enbart upp hydrografisk påverkan utan riktar sig även mot andra miljö kvalitetsnormer (relaterade till biologisk mångfald, havsbottens integritet med flera).
Genomförande	Havs- och vattenmyndigheten har det övergripande ansvaret. Avstämningar ska hållas med Naturvårdsverket angående vägledningens status och innehåll. I åtgärden ingår att belysa/konkretisera behovet av ytterligare kunskaps- eller metoduppbyggnad som kan förenkla och effektivisera konsekvensbedömningar vid storskaliga projekt till havs. Exempelvis: <ul style="list-style-type: none">• Utifrån hydrodynamisk modellering av Östersjön, Kattegatt och Skagerak och habitatkartering, identifiera riskområden inom vilka hydrografiska förändringar bör undvikas. I sådana områden sammanfaller hög biologisk känslighet/höga marina naturvärden med hög risk för hydrografisk påverkan vid olika typer av exploatering.• Harmonisera det nationella arbetet med grannländer, med syfte att bedöma/utförligare beskriva god miljöstatus och eventuellt bidra till utvecklingen av Helcom/ Oskar beslutsstödsystem för hydraulisk påverkan. Detta eftersom storskalig hydrografisk påverkan lämpligen hanteras på en internationell nivå eftersom den typen av påverkan kan ha gränsöverskridande effekter. Detta bör kopplas till åtgärden om vägledningen kring kommunal havsplanering I åtgärden ingår spridning av vägledning till länsstyrelser, kommuner, relevanta konsulter och verksamhetsutövare. Åtgärden är kopplad till befintliga tillståndsgivningsprocesser där MKB ingår som beslutsunderlag. Avgränsning av vilka aspekter och hur dessa tas upp i MKB avgörs i de enskilda fallen. Genomförandet av åtgärden ska även underlätta för verksamhetsutövare genom ökad tydlighet kring vilka krav på beskrivning som ställs. Åtgärden ska genomföras under 2016-2017.
Lagstiftning/regelverk	6 kap MB
Miljömål	Hav i balans samt levande kust och skärgård, Ett rikt växt- och djurliv, Ingen övergödning, Giffri miljö, Begränsad klimatpåverkan
Bakgrund	Miljökonsekvensbeskrivning (MKB) enligt 6 kap. miljöbalken vid tillståndsprövning enligt 9 kap. och 11 kap. miljöbalken är det främsta styrmedlet för att säkerställa att etablering av infrastruktur i utsjön sker på ett sådant sätt att statusen för miljö kvalitetsnorm (MKN) D.3 inte försämras. Kraven att genomföra MKB ställs för verksamheter som bedöms ge upphov till betydande miljöpåverkan. I MKB ska all betydande miljöpåverkan identifieras, beskrivas och bedömas så att den som beslutsunderlag kan påverka prövningen av verksamheten. På uppdrag av Havs- och vattenmyndigheten har SMHI analyserat ett antal befintliga MKB för större marina projekt och dragit slutsatsen att kopplingen mellan hydrografisk påverkan och påverkan på biologisk mångfald och ekosystemen sällan beskrivs i tillräcklig utsträckning.
Geografisk	Nationellt/havsregionnivå. Åtgärden gäller i territorialhavet och ekonomisk zon

omfattning	(inte i kustzonen).
Koordinering EU-direktiv	Stärker tillämpningen av MKB-direktivet 2011/92/EU
Regional koordinering	I genomförande av åtgärden tas hänsyn till relevanta rekommendationer till exempel: Ospars rekommendation 2010/5 om hänsyn till hotade arter och habitat vid miljöbedömning/miljökonsekvensbeskrivning.
Bieffekter	Åtgärden bedöms enbart ha potentiell positiv miljöpåverkan
Samhällsekonomiska konsekvenser	Kostnads-nyttoanalys och kostnadseffektivitet har analyserats, se kapitlet Samhällsekonomiska konsekvenser av åtgärdsprogrammet
Uppföljning	Åtgärden kan utvärderas genom att om ett antal år utvärdera dels om vägledningen bidragit till bättre och mer enhetligt beslutsunderlag dels om det påverkat utfallet och hänsyn tagits till potentiell hydrografisk påverkan i tillståndsbesluten. Ett uppdrag har lagts på SMHI hösten 2014 att gå igenom ett antal befintliga MKB för att bedöma hur hydrografisk påverkan hanteras i dessa. Resultatet kan utgöra referensvärde vid utvärderingen av åtgärden.